

Krátce ke zpracování a předkládání souhrnných operačních hlášení.

Souhrnné operační hlášení se předkládá štábu nadřízeného náčelníka ve stanovenou dobu, zpravidla ke konci dne bojové činnosti svazku (útvaru).

Jeho účelem je stručnou formou podat písemné hlášení o bojové činnosti svazku (útvaru), jdoucí chronologicky za sebou. Vzhledem k tomu, že doba na zpracování hlášení je často velmi omezená, osvědčilo se nám zpracovat předtisky pro útvaru podle sledu souhrnného operačního hlášení, jak ho předkládá štáb divize štábu armády.

Takto zpracované hlášení umožňuje zpracovatelům na štábu svazku přehlednost o každém bodu a zkracuje jeho zpracování až o třetinu času.

Charakter soudobého boje vyžaduje od velitelů a štábů zplánovat bojovou činnost ve zkráceném čase, často za ztížené bojové, radiční a atomové situace. I přes tyto skutečnosti je však třeba vždy brát v úvahu možnosti útvarů i jednotek — časově i prostorově.

Předpokladem úspěšné činnosti štábu pluku je plánovitost, souhra a nepřetržitá součinnost všech příslušníků štábu.

K tomu jsem se snažil pomoci svým příspěvkem, který neměl za cíl rozebrat všechny otázky činnosti štábu v poli, ale všimnout si základního požadavku — cílevědomé činnosti při přípravě rozhodnutí velitele, činnosti štábu pluku při jaderném úderu a podávání souhrnných operačních hlášení.

Rada štábů má zajisté dobré zkušenosti a poznatky ze své činnosti a očekávám, že svým článkem dávám podnět k diskusi práce štábu pluku v poli.

Týl tankové divize v obraně

(VM č. 4/1962)

Generálmajor Josef Slabý

Zvláštnosti, které přinesly do oblasti vševojskového boje — a tudíž i do řešení obrany zbraní hromadného ničení, najdou výraznou formu i v řešení organizace a činnosti týlu. Jde o řešení složité a dosud méně ujasněné problematiky. Proto také článek vyvolává v některých otázkách diskusi a v některých otázkách vyžaduje doplnit.

K zabezpečení přechodu tankové divize do obrany

Řešit týlové zabezpečení přechodu tankové divize do obrany znamená vrátit se k organizaci jejího týlu v předcházejícím útočném boji.

Při útoku jsme zdůrazňovali nutnost nepřetržitého doplňování pohyblivých zásob do norem, tanky jsme se snažili doplňovat zásobami v přednostním pořadí a rovněž i tanková technika byla opravována přednostně. Kladli jsme důraz (zvláště u td) na vysokou a nepřetržitou bojovou pohotovost týlu.

Bylo-li těchto zásad důsledně dbáno, pak zabezpečení přechodu tankové divize do obrany by nemělo činit zvláštní potíže.

Ovšem takové příznivé podmínky pro činnost týlu v rychlých tempech soudobého útočného boje a v podmínkách nescouvislé fronty budou vytvářeny jen velmi zřídka. Zejména v operační hloubce obrany

nepřítele, kdy tanková divize povede často boj na desítky kilometrů před motostřeleckými divizemi, týl zpravidla nebude stačit pravidelně doplňovat zásoby. V tom případě jednotky tankové divize, přecházející do obrany, mohou být materiálně značně vyčerpány. Přitom zabezpečení přechodu do obrany může být časově velmi naléhavé. V této situaci nabývá prvořadý význam zabezpečení bojové pohotovosti týlu prvosledových pluků, které možno a často i nutno řešit vnitřním manévrem zásobami v rámci pluku či tankové divize, aniž by byla vyčkována pomoc z vyšších zásobovacích etap.

Přechod do obrany nutno zabezpečit ihned, bezprostředně, zpravidla v původní sestavě týlu. Pak bude možné organizovat týl podle požadavků obrany.

Nyní k otázce, zda bude tankové divizi v dočasné obraně poskytnuta materiální

pomoc týlem armády, či zda bude odkázána sama na sebe.

Nejdříve si ujasněme místo a úlohu tankové divize v armádní útočné operaci.

Tanková divize — pokud nebude zcela zničena nepřátelskými údery jaderných zbraní — bude jistě velmi cenným a mocným prostředkem v rukou velitele vševojskové armády. Velitel armády proto vynaloží vše, aby tankové divizi pomohl odrazit nepřátelský útok a zničit nepřítele a pokračovat v útočné operaci.

K zdravotnickému zabezpečení

Zdravotnická služba tankové divize v obraně bude především zaměřena k maximálnímu uvolnění zdravotnických etap, zaplněných v předcházející útočné činnosti. K odsunu raněných budeme využívat všech prostředků, včetně bojových vozidel. Přitom bude nutné často přikročit i ke zkracování rozsahu zdravotnické pomoci jen na život zachraňující případy.

Počítáme i se situací, ve které bude třeba některou zdravotnickou etapu přemístit a rozvinout ve větší hloubce (podle síly a úhrozy nepřítele).

Nepůjde zde jen o materiální a zdravotnickou pomoc při odrazení nepřátelského útoku, ale především o poskytnutí pomoci a zabezpečení přechodu do útoku. Konkrétně řečeno, půjde o rychlé doplnění zásob, zejména pchonných hmot, tankové, protitankové a protiletadlové munice, urychlené uvolnění zdravotnických etap a jejich zesílení samostatným zdravotnickým oddílem, konečně o opravu bojové techniky, zejména tanků a jejich urychlený návrat bojovým jednotkám.

Dále bude zapotřebí nově rozdělit zálohy sběračů raněných a odsunových prostředků z divizního zdravotnického praporu s ohledem na nové požadavky obrany. Přitom počítáme s dostatečnou zálohou sil a prostředků pro zabezpečení přechodu do útoku.

Zdravotnické zabezpečení tankové divize v obraně budeme řešit v úzké spolupráci se zdravotnickou službou armády, zejména pokud jde o zabezpečení pozdější útočné činnosti.

K ochraně proti zbraním hromadného ničení

Zde chci zdůraznit využití ochranných vlastností terénu a zařízení zanechaných vlastními vojsky a zejména opuštěných díve ustupujícím nepřítelem. V úpravách terénu se omezíme jen na zřizování okopů pro živou sílu, pro materiál skládaný dočasné na zem (zejména protitankovou munici) a zakopání hlavní týlové techniky (zapuštění motorů aut do okopů). Rozsah dalších zemních prací bude určován dobou trvání obrany.

Týl tankové divize bude nutno vést k ob-

novení bojové pohotovosti a k neustálé připravenosti k likvidaci účinků zbraní hromadného ničení.

Pokud týl vojsk v předcházejících útočných bojích překonávaly zamořené prostory, bude nutno provést úplnou hygienickou očistu a deaktivaci materiálu.

Důraz též položíme na týlový průzkum zájmových prostorů, na zajištění nezávadných zdrojů vody a na přípravu záložních cest a prostorů pro rozmístění týlů.

K otázce, zda mohou týlové útvary a zařízení v obraně poskytovat pomoc bojovým jednotkám

Tato otázka se týká nejen obrany, ale vševojskového boje všeobecně.

Bojová činnost v podmínkách nesouvislé fronty, v situaci širokého používání výsadek a nepřátelské diverzní činnosti, staví na pořad dne otázky strážního a vůbec bojového zabezpečení týlu.

Týl, zejména na vševojskovém stupni a všechny týlové útvary a zařízení musí v každé situaci řešit bojové zabezpečení. Tento úkol nabývá na významu zvláště

u předsunutých odřadů, u dopravních, přísunových jednotek na komunikacích, u zachvácených letišť, přicházejících v úvalu pro vzdušné zásobování apod. Tyto otázky je nutno řešit i v obraně. To z toho důvodu, že z předcházejících útočných bojů mohly v týlu zůstat zbytky nepřátelských skupin, nepřítel může v širokém měřítku používat výsadek, vysílat do týlu (zanechávat v týlu našich vojsk) diversní skupiny a podobně. V takových situacích

požadujeme od týlu, aby svými prostředky zabezpečil činnost týlových služeb a dopravních jednotek na svém stupni. To je pro týl, vzhledem k jeho vybavení bojovými prostředky, úkol velmi značný a složitý. Přitom si však plně uvědomujeme, že týl bude často v situacích, kdy nebude moci řešit ochranu a obranu jen vlastními prostředky. V tom případě budeme vyžadovat pomoc od vojsk, od vševojskových velitelů,

popřípadě od nadřízených orgánů. Bude to zejména tam, kde týlovou činnost bude nutno uskutečnit bojovou akcí (např. přesun materiálu). Z těchto důvodů ukládat týlovým útvarům a zařízením úkol — pomocí bojovým jednotkám v boji s nepřítelem — pokládám za nereálné. Takový úkol bude velmi řídkou výjimkou. Naopak je třeba, aby se týly plně věnovaly vlastní bezpečnosti a nepřetržité odborné činnosti.

K otázce spojení

Spojení při zabezpečení týlu tankové divize v obraně musí být opřeno o všechna pojítka, která jsou k dispozici. Nutno zdůraznit, že při přechodu do obrany bude nutné postupně přejít na telefonní provoz s využitím směrových pojítek, zejména mezi velitelským stanovištěm a týlovým velitelským stanovištěm a s využitím stálé sítě ministerstva dopravy a spojů (na vlastním území) nebo i na území nepřítele, nebude-li zničena. Bude i možné budovat krátké kabelové vedení. Tato opatření budou nezbytná k tomu, abychom rádiové spojení využívali jen v krajních případech při narušení linkového a směrového spojení.

Pokud jde o spojení týlu tankové divize s armádou, bude zpravidla zabezpečeno péčí armády — ať již na směrových stanicích, či s využitím stálé poštovní sítě, popřípadě i stavbou spojovací osy, která končí na úrovni týlového velitelského stanoviště tankové divize (vedoucí přes velitelské stanoviště armády). Ovšem toto nutno pokládat za výjimku (závislá na délce trvání obrany).

Dále klademe důraz na předem připravenou tabulku smluvených signálů, podle níž je jedině možné řídit týl a urychleně předávat rozkazy a informační zprávy.

Závěr

V soudobé bojové činnosti vojsk, skládající se z přesunů, střetných bojů a v rychlém střídání a přecházení od jednoho druhu bojové činnosti ke druhému nabývá zásadního významu nepřetržitá bojová pohotovost týlu. Týl musí být vždy připraven k zabezpečení jakékoli bojové činnosti, musí být pohotový k sjetí s komunikací a k rychlému rozvinutí nebo k zahájení práce na chodu, k zabezpečení střetného boje nebo přechodu do obrany. Tomuto manévru napomáhá i celková jeho organizace, ze které bylo odstraněno vše, co brzdilo jeho pohyblivost. Proto udržování týlu tankové divize v neustálé bojové pohotovosti je hlavním úkolem všech týlových funkcionářů armády a svazku.

Pokud jde o organizaci a činnost týlu v obraně, nutno plně vycházet z konkrétní situace a hlavně z úlohy a místa tankové divize v útočné operaci armády, z čehož bude odvozena i doba trvání obrany a přechod do útočné činnosti.

V každém případě je nutné vidět složité podmínky, ve kterých týl musí předvídat a uchovat (popřípadě rychle obnovit) si svou materiální připravenost pro další nastávající útočnou činnost.

V obraně bude tedy vždy nutné souběžně, v jednotě se zabezpečením obranných bojů, řešit přípravu a zabezpečení útoku. V tom je složitost, význam organizace a činnost týlu v obraně.

